

Lemana Sevdâ Darıcıoğlu

“Benim için performans sanatı her zaman şimdiki anda gerçekleşiyor”

Lemana Sevdâ Darıcıoğlu, 1985 İzmir doğumlu. Kendi biyografisini şöyle anlatıyor: “İstanbul’da yaşayan bir performans sanatçısıyım. Enstelasyon, video, fotoğraf gibi diğer disiplinlerle ilgilensem de temel olarak performans sanatı alanında üretimi gerçekleştiriyor ve kendimi performans sanatçısı olarak tanımlıyorum. Sanat üretim sürecini kendim üzerinde performatif bir araştırma olarak görüyorum ve işlerimi kendi limitlerimi ve kendiliğimi dönüştürme aracı olarak kullanıyorum. Bedeni ‘açılacak bir kaynak’, duygular, korkular ve sınırlar üzerine bir laboratuvar ve karşılaşmaların yoğunluk alanı olarak görüyorum.

Sanat pratiğimde yaşamak istediğim dünyalara kapılar açan bir ‘mümkün-ütopyalar atlası’ oluşturmaya çalışıyorum ve ‘an’ın ve temasın gücüne inanıyorum. Bir sanatçı olarak kendimi tanımlamam gerektiğinde ‘queer sanatçı’ tanımını kullanıyorum. Danışma kurulunda yer aldığım ‘Queer Düşün’ adlı queer teori serisi 2012 yılından beri Sel Yayıncılık’ta yayımlanıyor. Çeşitli queer kitapların çevirmenliğini yaptım. ‘Queer Temaşa’ adında bir derlemenin editörüyüm. 2014-2017 arasında İstanbul Queer Art Collective’in bir üyesiydim. 2016-2017 arasında ‘fuckmekitty’ adında bir queer performans projesi yürüttüm. 2017’den itibaren performans projelerine Performistanbul sanatçısı olarak devam ediyorum.

Son iki yılda gerçekleştirdiğim performanslarımdan örnekler; ‘Ölmek İçin Bir Yer’ (Kişisel), VestandPage Venedik Uluslararası Performance Sanatı Haftası; ‘Domain of Things’ (karma), Pedro Gomez-Egana, İKSV 15 İstanbul Bienali, İstanbul, 2017; ‘Kontür’ (kişisel), Mamut Performansları Programı, Mamut, Küçükçiftlik Park, İstanbul,

2017; ‘Zehirlenmiş Prenses’ (kişisel), Performistanbul ve ALAN İstanbul, İstanbul, 2017; ‘Kalp tc’ (kişisel), Sevinç Altan, ‘Perde’ sergisi dahilinde, Çukurcuma, İstanbul, 2016”.

Lemana Sevdâ Darıcıoğlu performans sanatı içerisinde nasıl konum aldığını şöyle ifade ediyor: “Performans benim için her şeyden önce bir beden araştırma ve keşif metodu. Bunu söylerken sadece fiziksel bedeni değil duygusal, enerjisel bedeni de kastediyor, bizi çevreleyen mekanı da bir beden olarak ele alıyorum. Performans sanatını fiziksel, duygusal ve enerjisel beden ve bir beden olarak mekan ve zaman içerisinde gerçekleşen bir deneyim olarak kavriyorum. Bu performans sanatının her zaman şimdiki anda gerçekleştiği benim için. Bunu söylerken canlı performans ve mesela video ya da foto performans arasında şimdilik üzerinden bir ayırım yaptığımı değil, benim için performans söz konusu olduğunda bunun anda mevcut olma üzerine temellendiğini söylüyorum. Ve anı-biraz önce söylediğim tüm bu bedenlerin karşılaşma anı-bedensel sınırlar, duygular ve korkular üzerinde bir laboratuvar olarak görüyorum. Aynı zamanda performanstaki beden olarak mevcut olma dolaylılığının ona büyük bir güç sağladığını, izleyiciyle beraber bir keşif yolculuğuna çıkmaya olanak sağladığını düşünüyorum.

Bedeni fiziksel, duygusal ve enerjisel olarak zorlayan deneyimlerle ilişkilene-meye yönelik sorgu da pratiğimin büyük bir parçası. Bu sorgu, performans anında hem kendi bedenim hem izleyici üzerinden gerçekleşiyor ve yine bunun bir getirisi olarak uzun süreli performanslara zamanla daha çok yöneliyorum. Keza bu sorgunun teorik ya

da simgeselden çıkıp bedensel olarak yaşanması konfor alanından çıkmaya bağlı benim için. Bu çıkış her şeyin belirsiz olduğu, bilinmez alana girme ve orada hem kendimle hem izleyiciyle yeni bir ilişki, yeni bir temas kurma olanağını yaratıyor. 16 Mart’a dek Performistanbul olarak ‘İhtiyaç: Sen’ kapsamında yeni mekanımız Performistanbul Canlı Sanat Araştırma Alanı’nda gerçekleştireceğim ‘Bir Güle Bakmak’ adlı performansım da yine böyle bir arayıştan çıkıyor. ‘Bir Güle Bakmak’ta ilk defa aralıksız olarak 28 gün boyunca performans mekanında yaşayacak ve bedenimin bununla nasıl şekil alacağını ve dönüşeceğini göreceğim.”

Türkiye’de halen performansın kavranılmakta zorlandığını düşünen Darıcıoğlu, şu an bu konuya birkaç sene önceye nazaran daha umutlu bakıyor: “Bunda performansın doğası gereği metaya dönüştürülmesi zor bir pratik olmasının da etkisi var, ancak mekan bulmaktan projeleri destekleyecek kurum bulmaya kadar birçok zorluk yaşıyor. Yine de performansın sanat alanında gitgide daha çok yer bulduğunu görüyorum. Bu hem performans sanatına yönelik ilginin artması hem kurumların kapılarını bu sanat dalına daha çok açması üzerinden okunabilir.

Ayrıca her ne kadar köklü bir gelenek ya da kavrayıştan söz edemesek de 1996 ve 1997 yıllarında ‘Genç Etkinlik’ günleri kapsamında düzenlenen Performans Günleri’nden bahsetmek gerek. Düzenleyenler tarafından yoğun bir izleyici ilgisi aldığı söylenen bu Performans Günleri henüz 90’ların ikinci yarısında bu sanat dalına bir ilginin olduğunu gösteriyor bizlere. Bu yıllardan sonra performansın neden ve nasıl bu kadar görünmez olduğunun cevabına maalesef sahip değiliz.”